

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α

ΤΗΣ 6^{ης} ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΣ ΤΗΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΤΗΣ 16^{ης} ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2011

-----0-----

Μ Ε Λ Η : Ιωάννης Καραβοκύρης, Πρόεδρος, Νικόλαος Αγγελάρας, Φλωρεντία Καλδή, Γεώργιος Κωνσταντάς, Θεοχάρης Δημακόπουλος και Σωτηρία Ντούνη, Αντιπρόεδροι, Μιχαήλ Ζυμής, Ευφροσύνη Κραμποβίτη, Γαρυφαλλιά Καλαμπαλίκη, Ευάγγελος Νταής, Χρυσούλα Καραμαδούκη, Μαρία Βλαχάκη, Νικόλαος Μηλιώνης, Άννα Λιγωμένου, Γεωργία Μαραγκού, Βασιλική Ανδρεοπούλου, Μαρία Αθανασοπούλου, Ασημίνα Σαντοριναίου, Ελένη Λυκεσά, Ευαγγελία - Ελισσάβητ Κουλουμπίνη, Σταμάτιος Πουλής, Κωνσταντίνα Ζώη, Δημήτριος Πέππας, Δέσποινα Καββαδία - Κωνσταντάρα, Αγγελική Μυλωνά, Γεωργία Τζομάκα, Αργυρώ Λεβέντη, Στυλιανός Λεντιδάκης και Αντώνιος Κατσαρόλης, Σύμβουλοι.

Οι Αντιπρόεδροι Ευστάθιος Ροντογιάννης και Ανδρονίκη Θεοτοκάτου και οι Σύμβουλοι Γεώργιος Βοΐλης, Κωνσταντίνος Κωστόπουλος και Θεολογία Γναρδέλλη απουσίασαν δικαιολογημένα, ενώ η Σύμβουλος Χριστίνα Ρασσιά αποχώρησε από τη διάσκεψη, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 1968/1991.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ : Κωνσταντίνος Τόλης, Αντεπίτροπος της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, κωλυμένου του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας Διονυσίου Λασκαράτου..

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ : Ιωάννα Αντωνογιαννάκη, Επίτροπος, Προϊσταμένη της Γραμματείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Με την έναρξη της συνεδριάσεως, η Σύμβουλος Ελένη Λυκεσά, που ορίστηκε εισηγήτρια με τα Πρακτικά της 11ης Συνεδρίασης της 4.5.2010 του Ιου Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, φέρει προς συζήτηση το ζήτημα της αντίθεσης ή μη της παρ. 6 του άρθρου 20 του ν. 3801/2009 στην απαγόρευση της παρ. 8 του άρθρου 103 του Συντάγματος. Ειδικότερα εισάγεται προς κρίση το αν αντίκειται στο εν λόγω άρθρο 103 παρ. 8 του Συντάγματος η ρύθμιση του άρθρου 20 παρ. 6 του ν. 3801/2009, κατά το μέρος που με αυτήν ορίζεται ότι δεν ισχύει ειδικά για τις συμβάσεις έργου των απασχολούμενων στα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) η απαγόρευση ανανέωσης ή παράτασής τους, που επιβάλλεται, από το άρθρο 6 πρώην παρ. 3 και ήδη παρ. 6 του ν. 2527/1997, για κάθε σύμβαση μίσθωσης έργου που συνάπτουν τα φυσικά πρόσωπα με φορείς του δημόσιου τομέα.

Το εν λόγω ζήτημα παραπέμφθηκε στην Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου με τα ως άνω Πρακτικά, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 100 παρ. 5 του Συντάγματος. Ειδικότερα, το παραπέμπον Ι Τμήμα δέχθηκε ότι η ως άνω διάταξη της παρ. 6 του άρθρου 20 του ν. 3801/2009, κατά το μέρος που ορίζει ότι οι συμβάσεις μίσθωσης έργου που συνάπτονται για τις ανάγκες των Κ.Ε.Π. δεν εμπίπτουν στη γενική απαγόρευση ανανέωσης ή παράτασης, που, με την πρώην παρ. 3 και ήδη παρ. 6 του άρθρου 6 του ν. 2527/1997, θεσπίζεται για το σύνολο των μισθώσεων έργου των φορέων του δημοσίου τομέα με φυσικά πρόσωπα, είναι ανίσχυρη, επειδή αντίκειται στο γενικό απαγορευτικό κανόνα της παρ. 8 του άρθρου 103 του Συντάγματος. Ενόψει της κρίσης του αυτής και του

εγειρόμενου ζητήματος αντισυνταγματικότητας, παρέπεμψε την παρούσα υπόθεση προς κρίση στην Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Η εισηγήτρια Σύμβουλος Ελένη Λυκεσά εξέθεσε τα ακόλουθα:

1. Η Επίτροπος του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο Νομό Μεσσηνίας αρνήθηκε, με την 24/5.6.2009 πράξη επιστροφής, να θεωρήσει το 239, οικονομικού έτους 2009, χρηματικό ένταλμα πληρωμής, ποσού 1.000 ευρώ, που εκδόθηκε από το Δήμο Φιλιατρών για την καταβολή στη φερόμενη ως δικαιούχο, Κωνσταντίνα Φιτσώρου, τμήματος της αμοιβής της για τις υπηρεσίες που προσέφερε στο Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών αυτού, σε εκτέλεση σχετικής σύμβασης μίσθωσης έργου, που είχαν συνάψει κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 6 του ν. 2527/1997. Ως αιτιολογία της άρνησής της η Επίτροπος πρόβαλε ότι η ανωτέρω σύμβαση έργου δεν είναι νόμιμη, γιατί συνιστά ανανέωση προγενέστερων συμβάσεων που είχαν συναφθεί κατά τα προηγούμενα έτη, μεταξύ των ίδιων συμβαλλομένων και με το ίδιο αντικείμενο και ως εκ τούτου αντίκειται στο άρθρο 6 του ν. 2527/1997.

2. Το Ι Τμήμα, που επιλήφθηκε της υπόθεσης, εξέδωσε τα πρακτικά της 11ης Συνεδρίασης της 4.5.2010, με τα οποία έκρινε ότι, με βάση τη ρύθμιση της παρ. 6 του άρθρου 20 του ν. 3801/2009, οι συμβάσεις μίσθωσης έργου των απασχολούμενων στα Κ.Ε.Π. είναι δυνατόν να ανανεώνονται ή να παρατείνονται χωρίς χρονικό περιορισμό, αφού, κατά τη διάταξη αυτή, οι εν λόγω οι συμβάσεις δεν εμπίπτουν στην απαγόρευση της πρώην παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 2527/1997, στην απαγόρευση δηλαδή ανανέωσης ή παράτασης κάθε σύμβασης έργου που συνάπτουν τα φυσικά πρόσωπα με φορείς του δημόσιου

τομέα. Ενόψει του αποτελέσματος αυτού σε συνδυασμό με το ότι η ανανέωση ή η παράταση των συμβάσεων χωρίς χρονικό περιορισμό συνιστά μετατροπή αυτών σε συμβάσεις αορίστου χρόνου, το Τμήμα αποφάνθηκε ότι η ρύθμιση της παρ. 6 του άρθρου 20 του ν. 3801/2009 είναι ανίσχυρη, γιατί αντίκειται στο άρθρο 103 παρ. 8 του Συντάγματος, με το οποίο θεσπίζεται γενική και απόλυτη απαγόρευση μετατροπής των συμβάσεων μίσθωσης έργου του προσωπικού που απασχολείται στο δημόσιο ή στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, σε συμβάσεις ή σχέσεις αορίστου χρόνου. Λόγω όμως του ζητήματος αντισυνταγματικότητας που ανέκυψε, το Τμήμα παρέπεμψε το ζήτημα στην Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 100 παρ. 5 του Συντάγματος. Ειδικότερα η Ολομέλεια ερωτάται, εάν η διάταξη της παρ. 6 του άρθρου 20 του ν. 3801/2009, καθ' ό μέρος προβλέπει ότι δεν ισχύει για τις συμβάσεις έργου που συνάπτουν οι απασχολούμενοι στα Κ.Ε.Π. η, επιβαλλόμενη από το άρθρο 6 παρ. 3 και ήδη παρ. 6 του ν. 2527/1997, απαγόρευση ανανέωσης ή παράτασης της ισχύος αυτών, αντιτίθεται στον απαγορευτικό κανόνα της παρ. 8 του άρθρου 103 του Συντάγματος.

Στο ζήτημα αυτό η Ολομέλεια αποφάσισε ομόφωνα τα εξής:

1. Στο άρθρο 103 του Συντάγματος ορίζεται ότι: «1. ... 2. Κανένας δεν μπορεί να διοριστεί υπάλληλος σε οργανική θέση που δεν είναι νομοθετημένη. Εξαιρέσεις μπορεί να προβλέπονται από ειδικό νόμο, για να καλυφθούν απρόβλεπτες και επείγουσες ανάγκες με προσωπικό που προσλαμβάνεται για ορισμένη χρονική περίοδο με σχέση ιδιωτικού δικαίου. 3. ... 7. Η πρόσληψη υπαλλήλων στο δημόσιο και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, ..., γίνεται είτε με

διαγωνισμό είτε με επιλογή σύμφωνα με προκαθορισμένα και αντικειμενικά κριτήρια και υπάγεται στον έλεγχο ανεξάρτητης αρχής, όπως νόμος ορίζει. ...

8. Νόμος ορίζει τους όρους και τη χρονική διάρκεια των σχέσεων εργασίας ιδιωτικού δικαίου στο Δημόσιο και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, ... για την κάλυψη ... είτε πρόσκαιρων είτε απρόβλεπτων και επείγουσών αναγκών κατά το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2. ... Απαγορεύεται η από το νόμο μονιμοποίηση προσωπικού που υπάγεται στο πρώτο εδάφιο ή η μετατροπή των συμβάσεών του σε αορίστου χρόνου. Οι απαγορεύσεις της παραγράφου αυτής ισχύουν και ως προς τους απασχολούμενους με σύμβαση έργου. ...».

2. Σύμφωνα με τα οριζόμενα στις ανωτέρω διατάξεις οι πάγιες και διαρκείς ανάγκες του Δημοσίου, των Ο.Τ.Α. και των Ν.Π.Δ.Δ. καλύπτονται υποχρεωτικά με υπαλλήλους που υπηρετούν σε οργανικές θέσεις με σχέση δημοσίου δικαίου και υπό τη συνταγματική εγγύηση της μονιμότητας και μόνο οι απρόβλεπτες και επείγουσες ανάγκες αυτών μπορούν να αντιμετωπιστούν με προσωπικό που προσλαμβάνεται για ορισμένη χρονική περίοδο με σχέση ιδιωτικού δικαίου. Η πρόσληψη των ως άνω μονίμων υπαλλήλων διενεργείται πάντοτε με διαγωνισμό ή με επιλογή, βάσει προκαθορισμένων και αντικειμενικών κριτηρίων, μετά από έλεγχο ανεξάρτητης διοικητικής αρχής και για την εξασφάλιση της τήρησης του κανόνα αυτού επιβλήθηκε, με την αναθεώρηση του έτους 2001, η απόλυτη και χωρίς εξαιρέσεις απαγόρευση μονιμοποίησης του προσωπικού που εργάζεται με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου ή με σύμβαση έργου, είτε η μονιμοποίηση αυτή επέρχεται ευθέως με την κατάληψη οργανικών θέσεων μονίμων υπαλλήλων, είτε

εκ πλαγίου, με τη μετατροπή των συμβάσεών τους σε συμβάσεις αορίστου χρόνου. (ΣτΕ Πρακ. 162/2004, Αποφ. 1253, 1254/2006, 441/2007).

3. Η σύναψη, περαιτέρω, και η λειτουργία των συμβάσεων μίσθωσης έργου μεταξύ φυσικών προσώπων και των υπηρεσιών γενικά του δημόσιου τομέα ρυθμίζονται από το άρθρο 6 του ν. 2527/1997 «Τροποποίηση και συμπλήρωση διατάξεων του Ν. 2190/1994 και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ- Α΄, 206), το οποίο, όπως ίσχυε κατά το χρόνο σύναψης της ελεγχόμενης από το παραπέμπον Τμήμα σύμβασης, όριζε ότι «1. Για τη σύναψη σύμβασης μίσθωσης έργου από υπηρεσίες και νομικά πρόσωπα του δημοσίου τομέα με φυσικά πρόσωπα, ... απαιτείται η προηγούμενη έκδοση κοινής απόφασης του Υπουργού Εσωτερικών, ... και του κατά περίπτωση αρμοδίου υπουργού, με την οποία καθορίζεται ο αριθμός των προσώπων που θα απασχοληθούν, το συγκεκριμένο έργο που θα εκτελέσουν, το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την ολική ή τμηματική παράδοση του έργου, το συνολικό ποσό της αμοιβής του αναδόχου, ... καθώς και ότι το έργο δεν ανάγεται στον κύκλο των συνήθων καθηκόντων των υπαλλήλων του οικείου φορέα και αιτιολογία για τους λόγους που δεν μπορεί να εκτελεστεί από υπαλλήλους του. ... Σύμβαση μίσθωσης έργου που καλύπτει πάγιες και διαρκείς ανάγκες είναι αυτοδικαίως και καθ' ολοκληρίαν άκυρη. 2. Για την έκδοση της κατά την προηγούμενη παράγραφο απόφασης ... απαιτείται βεβαίωση της νομικής υπηρεσίας ... ότι πρόκειται για γνήσια σύμβαση έργου που δεν υποκρύπτει εξαρτημένη εργασία. 3. Ανανέωση ή παράταση της σύμβασης μίσθωσης έργου απαγορεύεται και είναι αυτοδικαίως άκυρη. ... 6. Για συμβάσεις μίσθωσης έργου από τους Ο.Τ.Α. ... την απόφαση

της παρ. 1 εκδίδει ο Γενικός Γραμματέας της οικείας Περιφέρειας ...». Το ως άνω άρθρο 6 τροποποιήθηκε με το άρθρο 10 του ν. 3812/2009 «Αναμόρφωση συστήματος προσλήψεων στο δημόσιο τομέα και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ-Α', 234/28.12.2009), με το οποίο αντικαταστάθηκε η παράγραφος 2 αυτού και προστέθηκαν επιπλέον παράγραφοι, οι οποίες συμπληρώθηκαν στη συνέχεια με το άρθρο 29 παρ. 5 του ν. 3838/2010 αναδρομικά από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του εν λόγω ν. 3812/2009, ως εξής: «2. Δεν επιτρέπεται η σύναψη σύμβασης μίσθωσης έργου: α) για κάλυψη διοικητικών αναγκών ή γραμματειακής εξυπηρέτησης του φορέα, β) εφόσον από τις διατάξεις του οικείου οργανισμού ... προβλέπονται οργανικές θέσεις ειδικότητας αντίστοιχης με αυτές για τις οποίες προτείνεται η κατάρτιση σύμβασης μίσθωσης έργου με φυσικά πρόσωπα. 3. Η επιλογή των προσώπων που θα εκτελέσουν το έργο ... γίνεται από την οικεία υπηρεσία ... με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων που ορίζουν τα κριτήρια επιλογής του προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου του άρθρου 21 του ν. 2190/1994, ... Επίσης, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 21 του ν. 2190/1994, ..., ως προς τη διαδικασία που ακολουθείται για τις προσλήψεις με το άρθρο αυτό με έλεγχο από το Α.Σ.Ε.Π.. ... 5. Για την έκδοση της απόφασης που προβλέπεται στην παράγραφο 1, καθώς και για την προηγούμενη έγκριση, όπου αυτή προβλέπεται, ... για τη σύναψη σύμβασης μίσθωσης έργου απαιτείται βεβαίωση του Α.Σ.Ε.Π. ότι πρόκειται για γνήσια σύμβαση έργου που δεν υποκρύπτει εξαρτημένη εργασία και δεν καλύπτονται με αυτή πάγιες και διαρκείς ανάγκες.

6. Ανανέωση ή παράταση της σύμβασης μίσθωσης έργου απαγορεύεται και είναι αυτοδικαίως άκυρη. ...».

4. Με τις ως άνω διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 2527/1997 καθορίζονται οι προϋποθέσεις και οι περιορισμοί, υπό τους οποίους επιτρέπεται στο σύνολο των υπηρεσιών του δημόσιου τομέα, και μεταξύ αυτών και στους δήμους, να συνάπτουν συμβάσεις μίσθωσης έργου με φυσικά πρόσωπα, καθώς επίσης και η διαδικασία για τη σύναψή τους. Σκοπός των ρυθμίσεων αυτών είναι, σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις του άρθρου 103 του Συντάγματος, να αποτραπεί η καταστρατήγηση του κανόνα της στελέχωσης των δημόσιων υπηρεσιών με μόνιμους υπαλλήλους, που προσλαμβάνονται μετά από αντικειμενικές και αδιάβλητες διαδικασίες διαγωνισμού ή επιλογής, με τη χρήση της μεθόδου της σύναψης συμβάσεων μίσθωσης έργου που, στην πραγματικότητα, υποκρύπτουν πρόσληψη προσωπικού (βλ. εισηγητική έκθεση ν. 2527/1997). Για το λόγο αυτό, άλλωστε, με την τροποποίηση των διατάξεων του εν λόγω άρθρου, αυξήθηκαν οι περιορισμοί και έγιναν αυστηρότερες οι προϋποθέσεις που απαιτούνται για τη σύναψη των συμβάσεων αυτών και ειδικότερα απαγορεύτηκε η σύναψη συμβάσεων μίσθωσης έργου για την κάλυψη ορισμένων κατηγοριών αναγκών, επιβλήθηκε η εφαρμογή συγκεκριμένων κριτηρίων για την επιλογή των προσώπων με τα οποία θα συμβληθούν οι φορείς του δημόσιου τομέα και τέλος θεσπίστηκε η μεσολάβηση του Α.Σ.Ε.Π. για τον έλεγχο της διαδικασίας (βλ. εισηγητική έκθεση ν. 3812/2009). Ταυτόχρονα, είχε ήδη τεθεί εξ αρχής ως πρόσθετος περιορισμός, και εξακολουθεί να ισχύει και μετά την τροποποίηση του προαναφερόμενου άρθρου 6 του ν. 2527/1997, η απόλυτη απαγόρευση

ανανέωσης των συμβάσεων μίσθωσης έργου ή η παράτασή τους, οι οποίες, κατά ρητή νομοθετική πρόβλεψη, είναι αυτοδικαίως άκυρες.

5. Περαιτέρω, με το άρθρο 31 του ν. 3013/2002 «Αναβάθμιση της πολιτικής προστασίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ-Α', 102) ορίστηκε ότι «1. Στις Περιφέρειες, ... τους Δήμους ... συνιστώνται Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών ...

11. Για τις ανάγκες λειτουργίας των Κ.Ε.Π. καθιερώνεται: α) Προαιρετική θητεία πτυχιούχων ... β) Απασχόληση φοιτητών ... ή αποφοίτων Ι.Ε.Κ., Τ.Ε.Ε. ή άλλων σχολών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ειδικότητας προγραμματιστή ή χειριστή ηλεκτρονικών υπολογιστών. γ) Απασχόληση σπουδαστών Τ.Ε.Ι. ...». Η παρ. 11 του εν λόγω άρθρου συμπληρώθηκε, από τότε που ίσχυσε, με την παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 3260/2004 «Ρυθμίσεις του συστήματος προσλήψεων και θεμάτων δημόσιας διοίκησης» (ΦΕΚ-Α', 151), με την οποία ορίστηκε ότι «Για τις ανάγκες λειτουργίας των Κ.Ε.Π. επιτρέπεται η απασχόληση φυσικών προσώπων με συμβάσεις μίσθωσης έργου. Για τις συμβάσεις αυτές ισχύουν οι κείμενες διατάξεις, ...». Στη συνέχεια, όμως, με την παρ. 6 του άρθρου 20 του ν. 3801/2009 «Ρυθμίσεις θεμάτων προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και άλλες διατάξεις οργάνωσης και λειτουργίας της Δημόσιας Διοίκησης» (ΦΕΚ-Α', 163/4.9.2009), η οποία ισχύει αναδρομικά από τη δημοσίευση του ν. 3260/2004, ορίστηκε ότι «6. Οι συμβάσεις μίσθωσης έργου που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 11 του άρθρου 31 του ν. 3013/2002 (ΦΕΚ 102 Α'), όπως συμπληρώθηκαν με αυτές της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 3260/2004 (ΦΕΚ 151 Α) για τις ανάγκες λειτουργίας των ΚΕΠ δεν εμπίπτουν στους περιορισμούς των άρθρων 5 και 6 του π.δ. 164/2004 (ΦΕΚ

134 Α') και των παραγράφων 1, 2 και του πρώτου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 2527/1997 (ΦΕΚ 206 Α'). ...».

6. Σύμφωνα με τις προαναφερόμενες διατάξεις επιτράπηκε, ήδη από το χρονικό σημείο δημιουργίας των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.), η σύναψη συμβάσεων μίσθωσης έργου με φυσικά πρόσωπα, προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες της λειτουργίας τους. Οι συμβάσεις αυτές όμως εξαιρέθηκαν στη συνέχεια, και μάλιστα αναδρομικά από την ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 3260/2004, από κάθε περιορισμό και προϋπόθεση που αφορούσε στη σύναψη γενικά των συμβάσεων μίσθωσης έργου μεταξύ φυσικών προσώπων και φορέων του δημόσιου τομέα, αλλά επιπλέον και από την απαγόρευση της ανανέωσης ή της παράτασης της ισχύος τους, με συνέπεια να επαφίεται στην απόλυτη εξουσία των αρμοδίων κάθε φορά οργάνων τόσο η επιλογή των προσώπων που θα απασχοληθούν στα Κ.Ε.Π. όσο και η διάρκεια της απασχόλησής τους. Ειδικότερα, μέχρι την ισχύ του ν. 3812/2009 για τη σύναψη των ανωτέρω συμβάσεων δεν απαιτούνταν καμία απολύτως προϋπόθεση, αφού αυτές είχαν εξαιρεθεί από όλους τους περιορισμούς τους οποίους το άρθρο 6 του ν. 2527/1997, όπως τότε ίσχυε, επέβαλε στο σύνολο των συμβάσεων μίσθωσης έργου των φορέων του δημόσιου τομέα. Οι ίδιες συμβάσεις μετά την ισχύ του ν. 3812/2009, και μέχρι τη σύσταση οργανικών θέσεων στα Κ.Ε.Π., εμπίπτουν μόνο στην υποχρέωση εφαρμογής των κριτηρίων και της διαδικασίας του άρθρου 21 του ν. 2190/1994, κατά την επιλογή των προσώπων που θα απασχοληθούν. Σε κάθε περίπτωση όμως και ανεξάρτητα από το χρόνο σύναψής τους, όλες οι συμβάσεις μίσθωσης έργου που συνάπτονται με

φυσικά πρόσωπα για την κάλυψη των αναγκών των Κ.Ε.Π. εξαιρούνται από την απαγόρευση της ανανέωσης ή της παράτασης της ισχύος τους.

7. Ενόψει της τελευταίας αυτής εξαίρεσης οι ανωτέρω συμβάσεις μπορούν, μετά τη λήξη τους, να ανανεώνονται και να παρατείνονται συνεχώς, χωρίς κανένα απολύτως αριθμητικό ή χρονικό περιορισμό, χωρίς δηλαδή να τίθεται ανώτατο όριο ανανεώσεων ή συνολικής διάρκειας της απασχόλησης, με συνέπεια να μπορούν να μετατραπούν έμμεσα και εκ πλαγίου σε συμβάσεις αορίστου χρόνου. Για το λόγο αυτό η ρύθμιση της παρ. 6 του άρθρου 20 του ν. 3801/2009, κατά το μέρος που εξαιρεί τις συμβάσεις μίσθωσης έργου των απασχολούμενων στα Κ.Ε.Π. από την εφαρμογή της πρώην παρ. 3 και ήδη παρ. 6 εδ. 1 του άρθρου 6 του ν. 2527/1997, που απαγορεύει την ανανέωση ή παράταση των συμβάσεων αυτών, δεν είναι σύμφωνη με τη διάταξη του άρθρου 103 παρ. 8 του Συντάγματος, με την οποία, όπως προεκτέθηκε, θεσπίζεται γενικός και απόλυτος απαγορευτικός κανόνας μετατροπής των συμβάσεων του προσωπικού που απασχολείται στο δημόσιο ή στον ευρύτερο δημόσιο τομέα με σύμβαση έργου, σε συμβάσεις ή σχέσεις αορίστου χρόνου.

8. Περαιτέρω, όμως, ειδικά για τις μισθώσεις έργου που συνάπτονται για την κάλυψη των αναγκών των Κ.Ε.Π., ως ανανέωση νοείται και κάθε νέα σύμβαση που καταρτίζεται μεταξύ των ίδιων συμβαλλομένων, με αντικείμενο το ίδιο έργο με αυτό που είχε ανατεθεί με την προηγούμενη σύμβαση, που μόλις έχει λήξει, και ουσιαστικό σκοπό τη συνέχιση της απασχόλησης συγκεκριμένου προσώπου στη θέση στην οποία εργαζόταν. Ειδικότερα, για όσες τέτοιες συμβάσεις είχαν συναφθεί πριν την τροποποίηση του άρθρου 6 του

ν. 2527/1997, από το άρθρο 10 του ν. 3812/2009, το συμπέρασμα αυτό είναι αυταπόδεικτο, αφού, ενόψει της εφαρμογής του άρθρου 20 παρ. 6 του ν. 3801/2009, οι συμβάσεις αυτές συνάπτονταν χωρίς καμία απολύτως προϋπόθεση, περιορισμό ή διαδικασία, με συνέπεια να δίνεται η δυνατότητα στα αρμόδια όργανα να συμβάλλονται για τις ανάγκες των Κ.Ε.Π. διαρκώς και επανειλημμένα με τα ίδια πρόσωπα, τα οποία επέλεγαν κατά απόλυτα ελεύθερη κρίση, χωρίς προηγούμενη αξιολόγηση και σύγκριση με άλλους υποψηφίους. Το ίδιο όμως πρέπει να γίνει δεκτό και για όσες συμβάσεις συνάπτονται μετά την ισχύ του ν. 3812/2009, αφού ο μόνος περιορισμός που τίθεται για τις συμβάσεις μίσθωσης έργου των απασχολούμενων στα Κ.Ε.Π., μέχρι τη σύσταση των αντίστοιχων οργανικών θέσεων, είναι η υποχρέωση εφαρμογής των κριτηρίων του άρθρου 21 του ν. 2190/1994 για την επιλογή του προσώπου που θα απασχοληθεί. Ενόψει όμως του ότι, και βάσει του άρθρου 6 παρ. 3 του ν. 2527/1997, όπως αυτό ισχύει μετά την τροποποίησή του με το ν. 3812/2009, τα απαιτούμενα προσόντα των προσώπων που θα απασχοληθούν καθορίζονται ελεύθερα από τον φορέα που θα συνάψει τη σύμβαση και η αντίστοιχη εμπειρία συνιστά απαραίτητο προσόν για την απασχόληση στα Κ.Ε.Π., όπως ρητά ορίζεται από το άρθρο 24 παρ. 3 του ν. 3200/2003 για το διορισμό σε όμοιες θέσεις μόνιμου προσωπικού, η απαίτηση, από το φορέα που συνάπτει τη σύμβαση έργου, εμπειρίας συγκεκριμένης διάρκειας σε συνδυασμό με την απαραίτητη, κατά το νόμο, εντοπιότητα, οδηγεί σε αναγκαστική επιλογή συγκεκριμένου κάθε φορά προσώπου, που θα είναι το μοναδικό που θα πληροί αυτά τα προσόντα ή σε κάθε περίπτωση θα υπερτερεί σαφώς των συνυποψηφίων

του. Άλλωστε και η παρέμβαση του Α.Σ.Ε.Π. στη διαδικασία, που θεσμοθετήθηκε με το άρθρο 29 του ν. 3838/2010, στην περίπτωση των συμβάσεων έργου για τις ανάγκες των Κ.Ε.Π. αναγκαστικά περιορίζεται μόνο στον ορθό έλεγχο εφαρμογής των κριτηρίων από μέρους του φορέα και ως εκ τούτου δεν διαφοροποιεί το αποτέλεσμα. Η επαναλαμβανόμενη όμως και χωρίς διακοπές επιλογή του ίδιου προσώπου για την εκτέλεση του ίδιου έργου, έστω και αν εμφανίζεται ως σύναψη νέας σύμβασης, θα καταλήγει στην διαρκή απασχόλησή του στην ίδια θέση με άσκηση των ίδιων καθηκόντων και ως εκ τούτου στην έμμεση μετατροπή της σύμβασης έργου που έχει συνάψει σε σχέση εργασίας αορίστου χρόνου, κατά παράβαση του άρθρου 103 παρ. 8 του Συντάγματος. Τέλος, πρέπει να σημειωθεί ότι ενόψει της διάταξης του άρθρου 24 παρ. 3 του ν. 3200/2003 και την αναγωγή της εμπειρίας, σε θέματα σχετικά με τη λειτουργία των Κ.Ε.Π., σε καθοριστικό προσόν για την πρόσληψη σε μόνιμη θέση στα Κ.Ε.Π., η ανωτέρω διαρκής απασχόληση και συλλογή εμπειρίας από συγκεκριμένους υποψηφίους θα οδηγήσει, με έμμεσο επίσης τρόπο, αργότερα, όταν οι θέσεις συσταθούν και προκηρυχθούν, και στη μονιμοποίησή τους και επομένως και στην με τον τρόπο αυτό παράβαση του ίδιου άρθρου του Συντάγματος.

9. Ενόψει αυτών η παρ. παρ. 6 του άρθρου 20 του ν. 3801/2009, που εξαιρεί τις συμβάσεις έργου των απασχολούμενων στα Κ.Ε.Π. από την απαγόρευση ανανέωσης ή παράτασής τους, αντίκειται στο άρθρο 103 παρ. 8 του Συντάγματος και είναι για το λόγο αυτό ανίσχυρη, ως ανανέωση δε νοείται και η νέα σύμβαση που συνάπτεται μετά τη λήξη της προηγούμενης μεταξύ των ίδιων

συμβαλλομένων, για την εκτέλεση του ίδιου έργου. Κατά συνέπεια και για τις μισθώσεις έργου που συνάπτονται για τις ανάγκες των Κ.Ε.Π. πρέπει να εφαρμόζεται το σύνολο των διατάξεων του άρθρου 6 του ν. 2527/1997, όπως εκάστοτε ισχύει, όπως συμβαίνει και για τις λοιπούς συμβάσεις μίσθωσης έργου, που συνάπτονται για την κάλυψη των αναγκών των λοιπών φορέων του δημόσιου τομέα.

10. Μετά από αυτά πρέπει η κρινόμενη υπόθεση να αναπεμφθεί στο αρμόδιο Ι Τμήμα για την περαιτέρω εξέτασή της.

Η Ολομέλεια, μετά από συζήτηση και με τη σύμφωνη γνώμη του Αντεπιτρόπου της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο Κωνσταντίνου Τόλη, αποδέχθηκε ομόφωνα την ανωτέρω εισήγηση.

Μετά το τέλος της συνεδριάσεως συντάχθηκε το παρόν πρακτικό, το οποίο, αφού θεωρήθηκε και εγκρίθηκε από τον Πρόεδρο, υπογράφεται από τον ίδιο και τη Γραμματέα.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΒΟΚΥΡΗΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΙΩΑΝΝΑ ΑΝΤΩΝΟΓΙΑΝΝΑΚΗ

**Για την ακρίβεια
Η Γραμματέας**

ΙΩΑΝΝΑ ΑΝΤΩΝΟΓΙΑΝΝΑΚΗ